

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๕๗/๒๕๖๕

เรื่องพิจารณาที่ ๒๒/๒๕๖๕

วันที่ ๒๑ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๕

ระหว่าง { ศาลแขวงดุสิต ผู้ร้อง
- ผู้ถูกร้อง

เรื่อง ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๐๘ ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ หรือไม่

ศาลแขวงดุสิตส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นายดาวดิน ชาวหินฟ้า) ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ อ ๕๓๗/๒๕๖๔ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ข้อเท็จจริงตามหนังสือส่งคำโต้แย้งของจำเลยและเอกสารประกอบ สรุปได้ว่า พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีศาลแขวง ๓ เป็นโจทก์ ยื่นฟ้องนายดาวดิน ชาวหินฟ้า เป็นจำเลย ต่อศาลแขวงดุสิต ความผิดฐานแต่งกายหรือใช้เครื่องหมายที่แสดงว่าเป็นภิกษุ สามเณร นักพรตหรือนักบวชในศาสนาใดโดยมิชอบ เพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนเป็นบุคคลเช่นว่านั้น ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๐๘ เนื่องจากเมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๖๔ จำเลยแต่งกายหรือใช้เครื่องหมายที่แสดงเป็นภิกษุหรือสามเณรในพุทธศาสนาโดยมิชอบ นุ่งห่มสบงและจีวรเพื่อให้บุคคลเชื่อว่าจำเลยเป็นภิกษุหรือสามเณรในพุทธศาสนา

ระหว่างการพิจารณาคดีของศาลแขวงดุสิต จำเลยโต้แย้งว่า ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๐๘ ที่บัญญัติให้การแต่งกายเลียนแบบพระสงฆ์เป็นความผิดและมีโทษจำคุก กระทบต่อ

- ๒ -

เสรีภาพในการปฏิบัติหรือประกอบพิธีกรรมตามหลักศาสนาของพระสงฆ์ในพุทธศาสนานิกายอื่น และการแต่งกายเลียนแบบพระสงฆ์ไม่ใช้การกระทำที่ร้ายแรงหรือกระทบกระเทือนความสงบสุข ของบ้านเมือง เป็นการกำหนดความผิดอาญาที่ไม่สอดคล้องกับหลักกษัตริย์ (the principle of harm) ขัดต่อหลักนิติธรรม ตามที่ศาลรัฐธรรมนูญเคยมีคำวินิจฉัยที่ ๒/๒๕๖๒ และเพิ่มภาระหรือจำกัด สิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ ขัดต่อหลักความได้สัดส่วน เนื่องจากมีบทบัญญัติ แห่งกฎหมายที่บรรลุตฤประสงค์ของกฎหมายโดยการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของประชาชนน้อยกว่า คือ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๔๑ ความผิดฐานฉ้อโกง เป็นความผิดอันยอมความได้ เพื่อป้องกันการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมายจากการหลอกลวงโดยตรง หรือพระราชบัญญัติ คณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๔๓ กำหนดความผิดผู้แต่งกายเป็นพระสงฆ์โดยไม่มีสิทธิ อัตราโทษ จำคุกไม่เกินหกเดือน ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่กำหนดอัตราโทษน้อยกว่าและกำหนดองค์ประกอบความผิด แคบกว่า บทบัญญัติดังกล่าวไม่สอดคล้องกับหลักความจำเป็น อีกทั้งการกำหนดโทษจำคุกในความผิด ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๐๘ จำกัดเสรีภาพในการปฏิบัติหรือประกอบพิธีกรรมตามหลักศาสนา ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑ เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๔ และเสรีภาพในการพัฒนาบุคลิกภาพอันเป็นเสรีภาพทั่วไปตามมาตรา ๒๕ ทำให้สิทธิและเสรีภาพ ของประชาชนต้องเสียไปมากกว่าประโยชน์สาธารณะที่ได้รับ ไม่สอดคล้องกับหลักความได้สัดส่วน ในความหมายอย่างแคบ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๐๘ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ ขอให้ศาลแขวงดุสิตส่งคำโต้แย้งดังกล่าวต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒

ศาลแขวงดุสิตเห็นว่า จำเลยโต้แย้งว่าประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๐๘ ขัดหรือแย้งต่อ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ ซึ่งศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวบังคับแก่คดี และยังไม่มีความวินิจฉัย ของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบทบัญญัตินี้ จึงส่งคำโต้แย้งดังกล่าวต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ วรรคหนึ่ง

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องนี้ต้องด้วยหลักเกณฑ์ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ วรรคหนึ่ง ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

- ๓ -

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมาย บังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งพร้อมด้วยเหตุผลว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วย มาตรา ๕ และยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลส่งความเห็น เช่นว่านั้นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย ในระหว่างนั้น ให้ศาลดำเนินการพิจารณาต่อไปได้แต่ให้การพิพากษาคดีไว้ชั่วคราวจนกว่าจะมีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามหนังสือส่งคำโต้แย้งและเอกสารประกอบเป็นกรณีที่ ศาลแขวงดุสิตส่งคำโต้แย้งของจำเลยในคดีอาญาหมายเลขดำที่ อ ๕๓๗/๒๕๖๔ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ พิจารณาวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๐๘ ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ ซึ่งคำโต้แย้งของจำเลยตามคำร้องเป็นเรื่องเดียวกับที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยไว้แล้วตามคำวินิจฉัย ศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๓/๒๕๖๕ วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๕ ว่า ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๐๘ ไม่ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ เป็นกรณีที่ศาลแขวงดุสิตส่งคำโต้แย้งบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นแล้ว คำร้องนี้ไม่เป็นไปตาม หลักเกณฑ์ของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ วรรคหนึ่ง ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัยได้

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

(คำสั่งที่ ๕๗/๒๕๖๕)

[Handwritten signature]

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Handwritten signature]

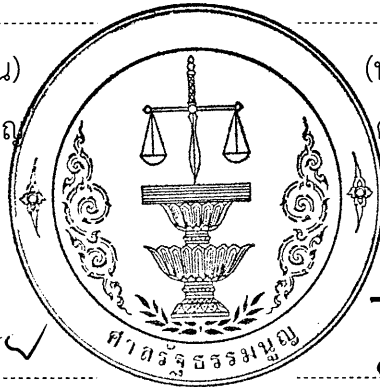
(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Handwritten signature]

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Handwritten signature]

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Handwritten signature]

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Handwritten signature]

(นายจirinติ หะวานนท์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Handwritten signature]

(นายนภดล เทพพิทักษ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Handwritten signature]

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ